

newsחדשות

הדחקה: "רוב ההורים לא ערים לנזקי הטלטול"

עומרי אפרים וגלעד מורג

בשירותי הרווחה מתקבלות מדי שנה קרוב ל-50 אלף פניות על חשד לפגיעה או להתעללות בילדים. אלפי דיווחים, כמו במקרה המיוחס להורים שחשודים בטלטול תינוקיהם התאומים, מתקבלים ממערכת הבריאות. ד"ר יצחק קדמן: "יש להצביע על הסכנות ולהציע חלופות לטלטול והתמודדות עם בכי"

"טלטול יכול גם להרוג". במועצה לשלום הילד לא הופתעו במיוחד מהדיווח על זוג ההורים שנחשדים בהתעללות בשני תינוקיהם התאומים. להערכת המועצה, אלפי ילדים צעירים ובעיקר תינוקות נפגעים בארץ מדי שנה מ"תסמונת התינוק המנוער" (טלטול). "רוב ההורים כלל לא ערים לנזק הקשה שעלול להיגרם כתוצאה מהטלטול, שחלקו מתגלה רק לאחר שנים אחדות", אמר מנכ"ל המועצה לשלום הילד, ד"ר יצחק קדמן.

המועצה מנהלת זה שלוש שנים קמפיין הסברה בנושא בקרב הורים, יולדות, מטפלות ואנשי מקצוע בתחום הרפואה, הסייעוד, הרווחה והחינוך. עם זאת, ד"ר קדמן סבור כי "בכך אין די ויש לחזור ולהסביר ולהצביע על הסכנות ולהציע חלופות לטלטול ולהתמודדות עם בכי של תינוקות כדי למנוע טרגדיות קשות נוספות. אנחנו מעריכים שמדי שנה מתים 70 ילדים כתוצאה מטלטול". חלק מאי הידיעה והיעדר הנתונים, נובע לדברי קדמן מכך שבישראל לא נעשות לטענתו מספיק בדיקות לגילוי נסיבות מוות של ילדים מתחת לגיל שנה.

לפי חוק חובת הדיווח מ-89', בשירותי הרווחה מתקבלים מדי שנה קרוב ל-50 אלף פניות על חשד לפגיעה או להתעללות בילדים. כ-5,000 דיווחים מגיעים למשטרה ולמשרד הרווחה ממערכת הבריאות, בתי החולים ומרפאות בקהילה. "אנחנו יודעים בוודאות שלא כל המקרים מדווחים וחלק מהמקרים שמגיעים לבתי החולים לא מזוהים מאחר שאין מספיק הכשרה לצוותים רפואיים", אמר פרופ' אשר בן אריה, מנכ"ל מכון "חרוב" המתמחה בהכשרת אנשי מקצוע ומחקר בתחום התעללות בילדים.

בנוגע למקרה הנוכחי אמר פרופ' בן אריה כי "מדובר במקרה שבו הרשויות הרפואיות זיהו חשד שלא היה מזהה ללא הידע המקצועי וההכשרה המוקדמת שרכשו אנשי הצוות בבית החולים איכילוב. הזיהוי נבע מכך שהיו תסמינים דומים אצל שני התינוקות. זה מדליק נורת אזהרה מאחר שהסבירות שזה נגרם כתוצאה ממקרה לא מכוון פוחתת."

המכון שבראשו עומד פרופ' בן אריה העביר בשנה האחרונה יותר מ-10 קורסים והשתלמויות לצוותים הרפואיים. לדבריו, "מדובר בקורסים שנתיים לרופאים ובהשתלמויות לאחיות, יש כלים לזהות אם שבר מסוים הוא מכוון או לאו. במקרים אחרים יש בדיקות שמזהות אם הייתה חדירה או פגיעה באברי המין ובדיקות אם חתכים הם מכוונים או שנגרמו בטעות. אנחנו לומדים איך לזהות, מה עושים כשמזהים, למי מדווחים ואיך מדווחים."

בן אריה הסביר כי "תסמונת התינוק המנוער" נגרמת משום שבין היתר התינוק הוא בעל צוואר חלש. כשהורה מנער אותו בחוזקה מבנה הגוף מעצים את הניעור ויכול לגרום לפגיעות ראש קשות. הרבה פעמים זה לא קורה בכוונה, הורים צעירים חושבים שאם ינערו את התינוק בחוזקה הוא יירגע ויחדל לבכות."

בית משפט השלום בתל-אביב האריך בצהריים בשלושה ימים את מעצרו של ההורים החשודים בהתעללות בשני ילדיהם המאושפזים עדיין בבית החולים. ההורים ממשיכים להכחיש את החשדות המיוחסים להם. שכנים של השניים נדהמו ממעצרו. אחד מהם סיפר: "אנחנו בהלם, הם נראים בסדר גמור". שכן אחר אמר: "קשה לי להאמין שהם עשו דבר כזה. זה זוג עדין וטוב."

שכן נוסף הרחיב: "זה זוג מקסים, מעולם לא שמענו בכי או צעקות ואנחנו פשוט לא מאמינים שזה נכון. עצוב לי שבבילם. שוטרים באו לפני כמה ימים לשאול על תלונה על צעקות ואמרנו להם שלא היה דבר כזה."